

Rug cobhair ar chóir Gaoidheal

[NLI G 167, 156]

(see 'A Poem Book of the O'Donnells', Tomás Ó Cléirigh, *Éigse* 1 (1939) 51-61, 130-42; poem 45)

Mac Con (mac Con Coigcríche) Ó Cléirigh

[Rannaíocht Bheag, Dán Díreach down to qt 30; Deibhidhe thereafter? A separate poem?]

- 1   Rug cobhair ar chóir Gaoidheal
lór do chosnamh a ccánadh
mó� an ní do fhóir aoinfhear
cóir Ghaoideal do bhí a mbádhadh.
- 2   Fiadh Airt fa ainbhireith ndeóradh [157]
(a)riamh o aimsir mhac Milidh
buain di nir dhóigh acht d'aoinfhear
cóir Ghaoideal is sí ar síneadh.
- 3   Leath Cuinn gan cóir 'na n-aghaidh
fa dhruing deoradh as doiligh
ni hí an chreach gan tóir Temhair
dlegha[i]r a leth d'f[h]óir Oiligh.
- 4   Iath Banbha ar bhruid da bfóireadh
oidhre Maghnais na maoidehemh
fine Cuirc fa dháimh ndeoradh
nair do leomhan ghuirt Gaoidheal.
- 5   Teid mar sin tar an senroinn
mar théid an mhuir meirbhlinn^s
nar gheall Conn diol í Dhomhnaill
biodh gur chomhroinn fonn Feidhlim.
- 6   Súil re tréd fionnchraoi Oiligh
ni gheabha a n-iomlaoid d'f[h]earaibh
triath acht an tAodh rer fhuirigh
d'iath fuinidh ni thaobh Temhair.
- 7   Ge do bhaoi fa bhreith Danar
do ghabh le hAodh go humhal
biaidh ar Bhoinn 'na bharr faladh
madh anadh thall d'f[h]óir Uladh.
- 8   Si ar mbuain céille do chobhair
go bfuir a ceile cubhaidh
d'egla Gall ni reac roghain
mall go lobhair leac Lu(i)ghaidh
- 9   Nir fir tarbha f[h]uin Oiliugh
gan leanmhain luirg a chinidh
beg nach cóir do chlaon Temhair
dedhail d'Aodh re Boinn mbiligh
- 10   Sínidh ríu do réir toile
súil ar Eirinn 'ga fhine
do-bheir soin súil ar Dhoire
sa[n] tshúil eile ar mha[i]gh Midhe.
- 11   Ni bhéra cóir do Chuailgne

- do Bhoinn gurb f[h]éidir éirghe
ben Chuinn ag éd far nAoidh(i)-ne
cred acht aoibh(i)nne f[h]uinn Éirne.
- 12 Beg an t-iongnamh d'f[h]iadadh Fuinidh
go mbiadh d'iomdha 'na n-aghaidh
Eass Ruaidh mar rug do roghuin
s(a)oraidh da huaim tug Temhair.
- 13 Endamh ag diall re a damhraidh [158]
nach géabha on triall sa turbaidh
sé ar ccar a thoile i tTemhraigh
damh dealbaigh muighe Murbaigh.
- 14 Tolcha míne um iath nOiligh
da sírbhreith riamh mar roghain
fada a-tuaidh gan táth Temhair
Áth Senaidh uaidh fa fhalaidh.
- 15 Geall n-áille as cóir nach ccuirther
le clár Boinne da mbeirther
a fhir an chláir do charthoin
gabhthar libh laimh le Leithbhior.
- 16 Cnuic chaomha mhoighe Murbaigh
ag fosdadh Aodha Eangaidh
o Mhúr Té ni ham d'anmhain
faghlaidh é thall ar Themhraigh
- 17 Cúig rígh fa Art dob éigen
nir ghabh gan cíos on chuígear
magh Eithne a-bháin do bregadh
nafílr trégadh ceithre ccuigeadh.
- 18 Brath aice ar (a) ceile cubaidh
a haithne féin go bfoghair
ben Neill is í eider fhearaibh
benaidh sí ceill do chobhuir.
- 19 Sgél aosta ar athchor ndeóradh
don Aodh-sa as cosmail cceimeadh
gnath dóich a sgél do sgaoileadh
lén Gaoidheal do fhóir einfher.
- 20 D'eis fógra catha ar chniochtaibh
do ghasraid Thuathail Tectmhair
gan geall re trén ni tigther
sgél go litribh lem leantar.
- 21 Tuathal dob oidhre ar Fhiachaíd
luadhail na fóirne feachaidh
mór bfáidh ag fógra Tuathail
saith nuachair Fó[d]lla ar fhéachain.
- 22 Sé ar sgrios Aitheachtuath Eirenn
sliocht Danarthuath gan dionbhannr
lion gleo do ghabh aonfhonns
magh Freumhonn leo go líonann.
- 23 Fuair Tuathal tráth don mheisnigh (?)
fuaradh (?) le cách a cluinsin

- báidh le Bóinn buing fan bfer-soin
do fhóir easb[h]aidh fhuinn Uisnigh.
- 24 Tuathal na ttachar bfrithir
d'fuagar Danar go ndeachaidh
doibh séin fa damhna dochair
gein shocchair ádhba Eachaidh.
- 25 Do ghabh Tuathal fád Fuinidh
dar fuagradh an dámh doiligh
do mhac Fiacha(idh) as séd samhail
géag tharaidh iatha Oilih.
- 26 Sé ar bfuagra Danar ndorrdha
Tuathal na ttachar bferrda
fógraídh Aodh fine Fomhra
craobh chomhdha tighe Temhra.
- 27 Brath nuachair ag iath Éanna
re Tuathal tiad a thaoma
ge a-tá an t-ainm riamh 'ga rádha
cára a ghairm 'na iath Aodha.
- 28 Sealbh meic F[h]iachaidh gan f[h]aire
ar léigthe ar iathmhugh Eithne
treabh Thuathail a léim l(u)ighe
slighe nuachair reidh reimhe.
- 29 Gairm 'ga cur ar chath Murbuidh
a brath ar ndul dot dhiomdaid[h]
fada is-tegh a-tá it mhenmain
lá i tTemhraigh Breagh 'gud bhiodhbhaidh.
- 30 Da mbeith gan adhbhar eile
acht Banbha 'gut fhreimh roimhe
ben Néill do dhruim a ndlighe
d'fine Cuinn as leim luighe.
[change of metre here]
- 31 Ar Choluim ni curthe a suim
fuasgladh geill do chrú Conuill
giall Laighneach do bhean a broid
is fer ainbheathe do fhuasluicc.
- 32 Aodh O Domhnuill os dó a-táim
squirim do sgealaibh Sgannláin
mithidh festa a breith a broid
ni cnesta a beith 'na brághoid.
- 33 Deacra na réllann do ríomh
riomh míorbhal mh[e]ic an Airdriogh
cóir don ghabhail da ghaol féin
Aodh do chabhair 'na chaithréim.
- 34 Do bhen gabhail Aodha a n-ór
d'éiccsibh Eirenn da n-urmhór
nir mhór do Choluim a chur
ar n-ór oruinn re a fhuasgladh.
- 35 Fáth oilé far thriall tar tuinn
mac Feilim fuair an doghruing

- a crích Fó[d]lla nar ail lais
an dáimh d'f[h]ógra fa athais.
- 36 Nir mhó an eigen uair eile
dámha an fhuinn-si Úghoine
tárr as fóir a hachrann Aodh
a Chathbharr óir na n-ardnáomh.
- 37 Acc so uair admhála an ghaoil
a mh[e]ic Eithne an fhuilt óirchlaoin
ben ar ngiall a glasaibh Gall
a niamh mar lasair lóchrann.
- 38 Tabhair anal d'f[h]uil Chonuill
sgaoil tráth an glas gnáthgobuing
ben a glas don Aodh Engach
do ghaol as ni hoirbhernach. Rucc...